

Keramiikan lopputyö 2022

Venla Pulkkinen

Kahvipöydässä

Keramiikan työpaja Olari 1

Ohjaava opettaja: Minttu Hyytiäinen

ESPOON KUVATAIDEKOULU
Kuvataiteen perusopetus
Laaja oppimäärä
LOPPUTYÖ 2022

Sisällysluettelo

Minusta	4
Alustus	6
Suunnittelua	8
Taisto-ukki	12
Tarja-mummi	16
Esko-ukki	20
Anja-mummi	24
Asettelusta	26
Mitä opin?	28

Minusta

Olen ollut Espoon kuvataidekoulussa vuodesta 2009. Vuodet perusryhmissä tutustuin kavereihin, kuvataiteen välineisiin ja tapoihin. Leikin ja kokeilin kaikenlaista.

Työpajoja valitessa ei ollut selvää suuntaa, joten kokeilin sitä, mitä en koskaan ollut tehnyt. Olin katutaiteen ja käyttögrafiikan työpajassa noin kaksi vuotta. Pian uudet tekniikat ja materiaalit odottivat keramiikan työpajassa.

Tunnustelin savilajeja ja työtapoja monta vuotta, kunnes löysin oman tyylini ja palaset loksahdivat kohdalleen. Erilaiset kasvot, ihmishahmot ja ilmeet sytyttivät innon keramiikkaan ja kuvataiteeseen ihan uudella liekillä.

Opiskelen tällä hetkellä Laajasalon opistossa Näyttelijäntaidetta. Teatteri ja näyttelijäntyö on ollut pitkään suuri intohimoni ja ura, jota tavoitella. Olen ikionnellinen, että löysin myös keramiikasta saman ilon ja poltteen.

Taide on minulle tapa tarkastella, pureskella ja jäsennellä maailmaa. Se huumaa, tuo rauhaa ja antaa rohkeutta.

Alustus

Sain idean lopputyöhöni ensimmäisenä koronavuonna 2020. Uusi tartuntatauti ja huoli isovanhempieni terveydestä käynnisti prosessin.

Teoksen tarkoituksena oli juhlistaa pandemiasta selviytymistä ja viettää aikaa isovanhempieni kanssa. Suunnitelmana oli tehdä neljä keraamista muotokuvaa elävistä malleista.

Kun aloitin teoksen työstämisen syksyllä 2021 ja pandemia ei ollutkaan ohi, teemat olivat todella läsnä työprosessissa.

Mitä tehdä, kun on halu ja tarve olla yhdessä, mutta samalla sisällä jyllää pelko sen seurauksista?

Tilanne herätti muistoja niistä ajoista, kun syntymäpäiviä vietettiin koko suvun kesken ja pääsin tapaamaan koko nelikkoa sunnuntaipäivällisillä ja -kahveilla.

”Kahvipöydässä” on rakkaudenosoitus mummeille ja ukeille sekä taltiointi ajasta jälleen yhdessä.

Maisa Majakka

Teos näyttelystä Little Spoon

Kerttu Horila

Kaksi tyttöä

Suunnittelua

Olin tehnyt kaksi keraamista muotokuvaa ennen lopputyötäni. Ensimmäinen oli omakuvani ja toinen muotokuva isästäni. Molemmissa oli jotain ylvästä. Vaikka ihmisyyys näkyi, muotokuvan kieli tuntui jollain tapaa kylmältä. Halusin rikkoa tätä ja näyttää dialogia hahmojen välillä, eloa ja tilanteen.

Miten kuvata oman läheisen luonnetta yhdessä veistoksessa? Miten näyttää asennolla ja ilmeellä, että oma ukki rakastaa puuhailla ja metsästä tarjouksia aamun lehdestä? Entä kuvata oman mummin tarkkaa katsetta ja lempeyttä samaan aikaan?

Tutkin Maisa Majakan teoksia ja aloin pohtia hahmojen suhdetta toisiinsa ja tilaan. Myös Kerttu Horilan valtavat keraamiset ihmisfiguurit käynnistivät ajatuksen tilanteesta veistosten välillä.

Tahdoin kuvata isovanhempiani kotonani kahvittelemassa. Tutkia suhteita, luonteita ja energiaa heidän välillään.

Halusin, että teos on tila, jossa energia vaihtuu. Myös katsojan suhde hahmoihin tuntui tärkeältä. Miltä tuntuu astua näiden hahmojen yhteisen hetken keskelle?

TAISTO-UKKI
MUOTOILU 30.9.-28.10.

MATERIAALI : 1153

LASITUS: M1087 TALVI

2340

KH55H

UDELLENLASITUS: KH55H

Taisto-Ukki

Muotoilin hahmon asennon ja perusmuodon viikkoa ennen kuin ukki saapui Olarin opetuspiisteeseen.

Huomasin nopeasti, että asentoa tuli korjata reilusti. Ryhdin ja suuntien löytämisen kanssa sai tehdä töitä. Hahmon olemus ja ilme taas löytyivät yllättävän vaivattomasti.

Suurin löytö Taisto-Ukin veistoksen kanssa oli vaateen tekstuuri. Kauluspaidan kuvio sai hahmon tuntumaan valmiilta silti säilyttäen elon ja energian.

Elävän ja rupattelevan mallin kanssa muotoa hahmotti todella hyvin ja tekeminen tuntui kevyeltä. Ukki otti ristisanatehtäviä mukaan ja söimme yhdessä mummin tekemiä pullia.

Lasituksen kanssa olin aluksi todella arkana. Tein muutaman koepalakokeilun ja niistä huolimatta ensimmäinen kerros lasitetta jäi turhan ohueksi.

Jätin hahmon odottamaan muiden päiden lasittamista ja toisen työn tultua lasituspoltoista käsittelin Taisto-Ukin veistoksen uudestaan KH55H lasitteella.

TARJA-MUMMI
MUOTOILU 28.10.-18.11.

MATERIAALI : 1153

LASITUS: M10962 KEVÄT
KH55H

Tarja-Mummi

Olin tehnyt hahmolle olkapäät valmiiksi ennen kuin mummi saapui malliksi Olariin.

Veistoksen muoto ja asento olivat paljon helpompia ja nopeampia tavoittaa, kun malli oli heti läsnä. Toisaalta massa kuivui nopeammin, koska seinämät olivat ohuempia kuin ensimmäisessä työssä.

Halusin taltioida puheliaan mummini veistokseen ja hain sille ilmettä pyytämällä mummia hymyilemään. Huomasin kuitenkin, että mallini jännitti kasvojaan, joten kokeilin toista keinoa. Pyysin mummia kertomaan entisestä työstään ja mummin tarinoidessa pian myös savihahmo alkoi näyttää siltä kuin sillä olisi jotain sanottavaa.

Lasituksen kanssa otin ronskimmat otteet kuin ensimmäisessä hahmossa. Valitsin koepalojen perusteella kaksi lasitetta. Levitin Kevät-lasitetta kauttaaltaan työn päälle ja pyyhin hahmon märällä sienellä. Lisäksi laitoin KH55H lasitetta ja veistos lähti uuniin.

Lasitekerroksesta tuli odotettua paksumpi ja tummempi. Huomasin lasitteiden peittoavan kasvoilta piirteitä, jotka olivat näkyneet ennen polttoa. Olen kuitenkin tyytyväinen pintoihin ja väreihin, joissa näkyy sama liekki, jonka tunnistan mummistani.

ESKO-UKKI
MUOTOILU 23.11.-16.1.

MATERIAALI : 1153

LASITUS: M10962 KEVÄT
1305

Esko-Ukki

Siirryimme aikataulujen vuoksi Leppävaaran opetus-
pisteeseen työskentelemään.

Tämä oli hahmoista ylivoimaisesti haastavin. Valmiit
pääät olivat eri paikassa ja tuli toimia mittanauhan kanssa.
Taistelin asennon, syvyyden ja korkeuden kanssa pitkään,
mutta se lopulta kannatti.

Joululoma puski aikataulun päälle ja työ oli vielä kesken,
joten otin veistoksen kotiini ja kutsuin mummin ja ukin
kahville. Arvoin hahmon kasvojen ilmettä, kun ukki
hörppäsi mustaviinimarjamehua. Mieleeni palasi ukin
tapa ottaa sokeripala suuhun ennen kahvin ryystämistä
ja halusin ikuistaa sen kuvan. Hahmon hienovaraisessa
virneessä on mukana sulava sokeripala poskessa.

Lasittaminen tuntui kolmannen pään kohdalla jo
varmemmalta. Nappasin uusista koepaloista kiinnostavat
lasitteet. Levitin Kevät-lasitetta hahmoon ja pyyhin
reilusti märällä sienellä niin, että lasite jäi veistoksen uriin
ja syvänteisiin. Kevään päälle lisäsin vielä 1305 lasitteen ja
pyyhin sienellä uudestaan.

ANJA-MUMMI
MUOTOILU 20.1.-3.2.

MATERIAALI : 1153

LASITUS: M1087 TALVI

1322

Anja-Mummi

Kun pääsimme aloittamaan viimeistä veistosta, ajat olivat jo muuttuneet niin paljon, että oli turvallisempaa tehdä Anja-Mummin hahmo etäyhteyden välityksellä.

Halusin kaikkien isovanhempieni kanssa kuitenkin edes lähes samanlaisen mahdollisuuden jutella yhdessä työskentelyn aikana. Päädyimme juttelemaan Google Meetissä joka torstai aina noin tunnin ajan. Nauhoitin videopuhelun niin, että pystyin jatkamaan kuvamateriaalilla, kun mummi porhalsi saunavuoroon.

Veistos syntyi yllättävän vaivattomasti ja tavoitti saman herkkyyden, jonka aistin mummistani. Hiusten kanssa oli erilaista työskennellä, sillä ne olivat runsaammat kuin muilla, mutta nekin kesyyntyivät kärsivällisyydellä. Hahmon laineet muistuttivat minua ensimmäisen omakuvani hiuksista (kts. s. 3 yläkulma).

Lasitin Esko-Ukin ja Anja-mummin hahmot samalla tekniikalla, mutta käytin mummin veistokseen Talvi- ja 1322-lasitetta. Viimeinenkin pari pääsi yhdessä lasituspolttoon.

Asettelu

Prosessin aikana huomasin veistosten reagoivan hyvin vahvasti huoneen tunnelmaan ja energiaan. Yllätyin, että teoksen hahmot paljastivatkin jotain tekijän ja mallin hetkestä yhdessä. Jännittävää oli nähdä, miten tämä energia näkyi veistosten välillä, kun asetin ne juttelemaan keskenään.

Muutin alkuperäistä suunnitelmaa, jossa pariskunnat (Tarja ja Taisto, Anja ja Esko) istuvat vierekkäin. Energia työtilanteesta oli vieläkin läsnä, jolloin koko nelikon yhteinen hetki tuntui seistahtuneelta.

Kun sekoitin pakkaa ja veistokset päätyivät ikään kuin keskellä olevan neliön kulmiin, energia taas vapautui. Oltiin viimein kahvipöydässä.

Käytin teoksessa Potclayn 1153 savea sekä Ceraman, Varnian, Kerasilin korkeapolton ja laajan polttovälin lasitteita. Raakapolton lämpötila oli 950 astetta ja lasituspolton 1240 astetta.

Mitä opin?

Lopputyöprojektin tullessa päätökseen olen todella kiitollinen. Kiitos rakkaille isovanhemmilleni, jotka sekä tukivat, että haastoivat taiteellisessa työssä. Kiitos, ettei työtä tarvinnut tehdä yksin.

Opin, että taiteellisen työn tekeminen rakkaistaan asettaa tekijänsä todella haavoittuvaiseksi. Mallien sanat jäivät sydämeen ja koskivat syvempää kuin olin ajatellut.

Opin myös itsenäisestä taiteellisesta työstä, omista aikatauluistani kiinni pitämisestä ja sinnikkyydestä. Savi oli armoton elementti aikataulujen suhteen, onneksi. Harjaannuin lasittamisessa, jota olen aina jossain määrin pelännyt. Opin, ettei tarvitse pelätä.

Viimeinen vuoteni Espoon kuvataidekoulussa on ollut arvokas ja tärkeä. Se on luonut uutta, vahvistanut vanhaa ja antanut voimaa uskoa omaan polkuuni. Se on antanut tiedon siitä, että tämä väylä tutkia ja vaikuttaa maailmaan on minulle oikea. Taide kantaa ja on täynnä voimaa.

Kiitos mummit ja ukit, ohjaava opettaja Minttu Hyytiäinen, äiti ja isi, ystävät ja Espoon Kuvis

Rakkaudella,

Venla